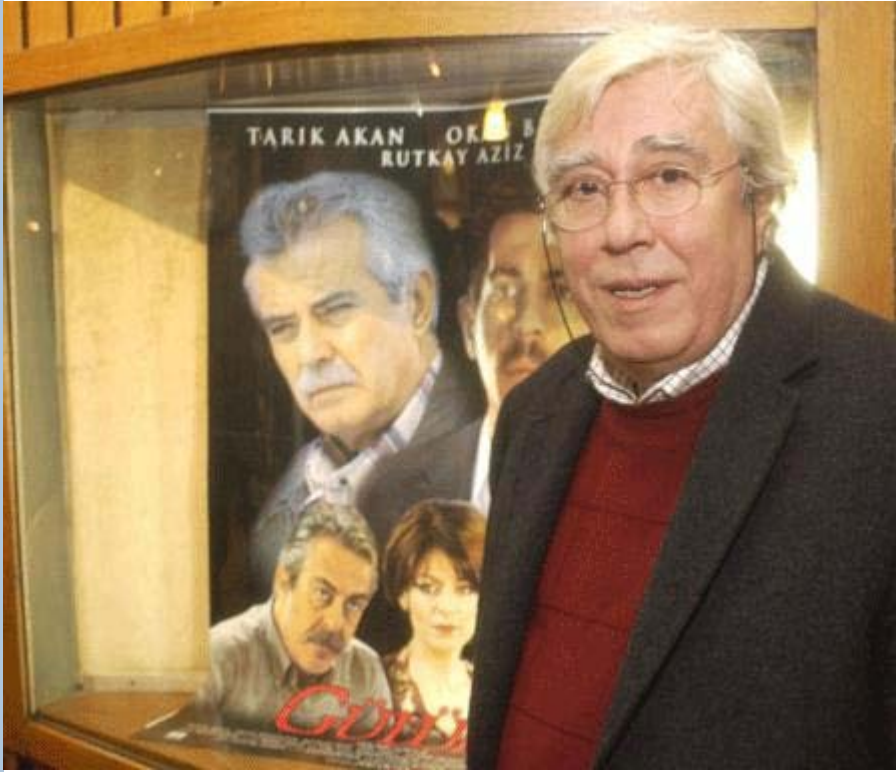

Beyazperdede büyük kayıp: Zeki Ökten'i yitirdik

Kültür-Sanat / 19/12/2009

Türk sinemasının ustalarından yönetmen Zeki Ökten, 68 yaşında hayata gözlerini yumdu.

ERKAN AKTUĞ

İSTANBUL - Bir büyük yönetmen daha gitti. 'Sürü', 'Düşman', 'Faize Hücum', 'Kapıcılar Kralı', 'Düdü Dünyası', 'Güle Güle' gibi filmlerle sinema tarihine adını altın harflerle yazdıran Zeki Ökten, akşam saatlerinde Amerikan Hastanesi'nde yaşama veda etti. Dün gece fenalaşan Ökten, kaldırıldığı hastanede geçirdiği kalp ameliyatının ardından yoğun bakıma alınmıştı. Osman Seden, Ömer Lütfi Akad, Metin Erksan, Memduh Ün, Halit Refiğ ve Atıf Yılmaz'dan sonra gelen ikinci yeni kuşak sinemacıların en önemlilerinden olan 68 yaşındaydı.

Zeki Ökten, denildiğinde Türk sinema tarihinin en iyi filmleri arasında ilk sıralarda yer alan 'Sürü'nün (senaryo Yılmaz Güney) yanı sıra onun mahcubiyete varan mütevaziliğini hatırlarım. Sanıyorum 'Güle Güle' zamanıydı. 'Sürü'yü yıllar süren yasağın ardından ilk kez gösterildiği Ankara Film Festivali'nde izleyip çok etkilenmiş genç bir muhabir olarak, bu büyük filmin yönetmeniyle tanışacağım için heyecanlıydım. Müdavimi olduğu Rumelihisarı'ndaki Kale Çay Bahçesi'nde buluşmuştuk. O kadar mütevazi ve kibardı ki, bir insan bu kadar büyük filmlere imza atıp ancak bu kadar alçak gönüllü olabilir diye geçirmiştim içimden. Sahneye çıkma korkusuyla filmlerinin galalarında nasıl köşe bucak saklandığını anlatmıştı, kocaman mahcup bir çocuk edasıyla. Aynı nedenlerle kendisine sunulan ödüllerini almak için bile nadir sahneye çıkardı.

1941 yılında İstanbul'da doğan Zeki Ökten, Haydarpaşa Lisesi'nde okuduğu yıllarda tiyatroyla ilgilenmişti. Sinemaya 1961 yılında Nişan Hançer'in yönettiği 'Acı Zeytin' adlı filmde asistanlık yaparak adım atan Ökten, ilk filmi 'Ölüm Pazarı'nı 1963'te çekti. Bu filmle beklediği başarıyı elde edemeyince asistanlığa geri döndü. Mütevaziliği burada da devreye girmiş olacak ki tam dokuz yıl boyunca Ömer Lütfi Akad, Halit Refiğ, Memduh Ün ve Atıf Yılmaz gibi Yeşilçam'ın büyük yönetmenlerinin yanında asistanlık yaptı. 1972'de 'Kadın Yapar', ardından da 1973'de senaryosunu Selim İleri'nin yazdığı 'Bir Demet Menekşe' ile dikkatleri üstüne çekmeyi başardı.

1974'te 'Askerin Dönüşü'nü çeken Ökten, asıl başarıyı, senaryolarını Yılmaz Güney'in yazdığı, tür sinemasının başyapıtlarından olan 'Sürü' (1978) ve 'Düşman'la (1979) yakaladı. 'Sürü'yle 1979 Locarno Film Festivali ve 1980 Antwerp Film Festivali en iyi film

ödùlü başta tam 11 uluslar arası ödùl aldı. 'Sürü' ve 'Düşman'da gerçekçi üslubunu koruyan Ökten, başrolünde Kemal Sunal'ın oynadığı 'Hanzo' (1975), 'Kıpcılar Kralı' (1976), 'Çöpçüler Kralı' (1977) ve Genco Erkal'ın oynadığı 'Faize Hücüm' (1982) gibi toplumsal sorunları komediyle harmanlayan etkili filmlere imza attı.

Antalya Altın Portakal'da 'Kıpcılar Kralı'yla en iyi yönetmen, 'Faize Hücüm'la ise hem yönetmen hem de en iyi film ödùllerini kazanan Ökten, Tarık Akan'lı 'Pehlivan'la (1984) uluslararası birçok ödùlün yanısıra, İstanbul Film Festivali'nde Üstün Başarı ödùlü aldı. 1986'da 'Ses'i çeken Ökten 1988'de 'Düttürü Dünya'nın ardından sinemaya bir süre ara verdi. Kemal Sunal'ın oynadığı bu filmde Ökten'in asistanı günümüzün en büyük yönetmenlerinden Zeki Demirkubuz'du.

Tam 11 yıl aradan sonra 1999 yılında çektiği Metin Akpınar, Zeki Alasya, Yıldız Kenter, Eřref Kolçak'lı 'Güle Güle'yle eski parlak günlerine geri dönen Ökten, yaklaşık f milyon kişiyi sinemalara çeken bu filmle Altın Portakal'da en iyi film ödùlünü bir kez daha havaya kaldırdı . 2003 yılında başrollerini Tarık Akan ve Okan Bayülgen'nin paylaştığı 'Gülüm'ün ardından 2006'da 'Çinliler Geliyor'u çeken Ökten, oyuncu Güler Ökten'le evliydi.